

רע"פ 3550/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3550/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-עפ"ג 11366-09-21 מיום 26.3.2023 שניתן על ידי השופטים מ' ברנט, ש' בורנשטין ו-ע' מיכלס

בשם המבקש: עו"ד יזהר קונפורטי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-עפ"ג 11366-09-21 (השופט מ' ברנט והשופטים ש' בורנשטין ו-ע' מיכלס) מיום 26.3.2023, בו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בכפר סבא (השופט מ' גרינברג) ב-ת"פ 1377-01-19 מיום 4.7.2021.

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 28.11.2018 בשעה 18:15 ג', קטינה ילידת 11.8.2008 (להלן: ג'), שהתה בחוג קרב מגע שהתקיים בחדר (להלן: החדר) במתנ"ס. באותה העת, המבקש שהה ברחבה מחוץ לחדר.

עמוד 1

לאחר שהילדים יצאו לרחבה ועמדו בתור אל מתקן המים (להלן: הקולר), המבקש נעמד מאחורי ג' וליטף את ישבנה מעל הבגדים. בתגובה למעשי המבקש, ג' הפסיקה לשתות מהקולר וחזרה אל החדר.

בהמשך לכך, המבקש יצא מהמתנ"ס וראה בגן שעשועים סמוך את ד', קטינה ילידת 10.7.2008 (להלן: ד'), ו-ה', קטינה ילידת 6.1.2008 (להלן: ה'), יחד עם שלושה חברים קטינים (להלן יחד: החבורה). המבקש החל לשוחח עם החבורה, ובשלב מסוים סיים את השיחה ועזב את המקום. גם החבורה עזבה את גן השעשועים והחלה להתרחק. בשלב מסוים, ד' ו-ה' הבחינו במבקש פוסע בקרבתן כאשר איבר מינו חשוף.

בגין האמור, יוחסו למבקש עבירות של מעשה מגונה בפומבי בפני קטין שטרם מלאו לו 16 לפי סעיף 349(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ומעשה מגונה בקטין שטרם מלאו לו 14 לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק.

3. המבקש הורשע בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש. בגזר דינו, בית משפט השלום עמד על חומרת מעשי המבקש, אשר ביצע מעשים מגונים שונים בשלוש קטינות בנות 10. עוד פורט כיצד המבקש ביצע פעולות מקדימות עובר למעשה המגונה שביצע ב-ג' - בכללן נכנס למתנ"ס בו ידע שיש קטינים, יצר שיח עם קטינים ועמד בתור לקולר. כמו כן, כיצד בהמשך, שב פונה לחבורת הקטינים בגן השעשועים. עוד ניתן משקל לנזק הנפשי המשמעותי שגרם ל-ג' במעשיו, כמשתקף מתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניינה. נוכח האמור, ובשים לב לפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המבקש הוא בין 4 ל-12 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית.

בית המשפט הוסיף ונתן דעתו לגילו הצעיר, היעדר עבר פלילי ומצבו הרפואי המורכב של המבקש. כן נדרש בהרחבה לשיקולי שיקום בעניינו, ובגדר זאת התחשב בהערכות המרכז למסוכנות לפיהן המבקש לוקה, בין היתר, בסטייה מינית מסוג פדופיליה וכי מסוכנותו המינית לטווח הארוך "גבוהה". עוד התייחס להתרשמות שירות המבחן לפיה המבקש מתקשה לשתף פעולה בהליך הטיפול בו השתלב ולקחת אחריות על מעשיו. מטעמים אלה, ונוכח הימשכות ההליכים, בית המשפט דחה את המלצת שירות המבחן לערוך למבקש אבחון פסיכו-דיאגנוסטי ועל בסיסו לגבש תכנית טיפול המותאמת לנסיבותיו. כן נתן משקל לחוות דעת הממונה על עבודות שירות לפיהן לא ניתן לשלב את המבקש בעבודות שירות. זאת, בהינתן המגבלות החלות עליו מכוח החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א-2001; ומאחר שלא נמצא מקום המוכן להעסיקו, בין היתר, נוכח רמת מסוכנותו הגבוהה.

בשקלול האמור, נגזרו על המבקש 4 חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יבצע עבירת מין מסוג פשע, למשך שנתיים; 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יבצע עבירת מין מסוג עוון, למשך שנתיים; פיצוי ג' בסך 5,000 ש"ח ופיצוי למתלוננות הנוספות בסך 2,000 ש"ח לכל אחת.

4. המבקש ערער על גזר דינו לבית המשפט המחוזי וערעורו נדחה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש שנקבע בעניינו של המבקש הולם, והעונש אשר הושת עליו בגדרו מתחשב כדבעי בכלל השיקולים הרלוונטיים, ובפרט במצבו הרפואי המורכב. כן נקבע, כי מצבו של המבקש אינו מצדיק ענישה שלא בדרך של מאסר בפועל. בית המשפט עוד הדגיש כי במסגרת הליך הערעור הורה לגורמי הטיפול על עריכת חוות דעת עדכניות בעניינו של המבקש, וכי התסקיר משלים והערכת מסוכנות עדכנית שהתקבלו מגלים כי מסוכנותו המינית נותרה "גבוהה" וכי אף לא קיימים שיקולי שיקום

בעניינו. משכך, לא נעתר להמלצתו העדכנית של שירות המבחן למתן שהות נוספת לגיבוש תכנית טיפול עבור המבקש.

5. מכאן הבקשה שלפניי, בגדרה המבקש שב ומעלה את טענותיו לפני בית המשפט המחוזי. בכלל זה, טען כי מצבו הרפואי המורכב מצדיק הקלה במתחם העונש ההולם שנקבע בעניינו ובעונש שנגזר עליו בגדרו. כן נטען כי הערכאות הקודמות גדעו את הליך הטיפול בעניינו ומנעו ממנו להשלימו בהצלחה, תוך סטייה מהמלצות שירות המבחן. יחד עם זאת, נטען כי המבקש ממילא עבר כבר דרך טיפולית המצדיקה הקלה בעונשו. לשיטת המבקש, נוכח נסיבותיו, חיובו לרצות את עונש המאסר בפועל שנגזר עליו מאחורי סורג ובריח יפגע באופן משמעותי בבריאותו ונפשו. לטענתו, חלף זאת יש להעמידו בצו מבחן או לאפשר לו לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, וכל זאת כדי למנוע עיוות דין.

דין והכרעה

6. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש כי נגרם לו אי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 3278/23 מיכאלוב נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (2.5.2023)). יתרה מזו, בקשה לרשות ערעור על חומרת העונש, תתקבל במקרים נדירים בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 2890/23 חפר נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (23.4.2023)). עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים חריגים אלה.

7. בית משפט זה שב ועמד על החומרה הרבה הגלומה בעבירות מין ומעשה מגונה המסבות נזק פיזי ונפשי לנפגעות העבירה, כמו גם לערעור תחושת הביטחון שלהן. למרבה הצער, ניסיון החיים מלמד כי אלו אינם נמחים בנקל, והם עשויים ללוות את נפגעות העבירה לאורך ימי חייהן ולהקשות על תפקודן. כך ביתר שאת, כאשר מדובר בקטינות (רע"פ 498/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.2.2023); רע"פ 2155/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (11.4.2022)).

בעניינו, בערב אחד, המבקש פגע מינית בשלוש קטינות בנות 10 שנים עת נגע ב-ג' וחשף את איבר מינו לפני ד' ו-ה'. בדבריו לבית משפט השלום, עמד על השתלשלות האירועים שהובילו למעשים, בתוארו כי "באותו יום ראיתי פורנו ויצאתי מאוד חרמן [...] ואז הדבר הראשון שראיתי, נגעת ב' (פר' הדיון מיום 29.4.2021, עמ' 69, ש' 15-16). גם שנים לאחר אירוע זה, עולה כי ג' מתמודדת עם החותם שהותיר המבקש בנפשה. הערכאות הקודמות נתנו דעתן לחומרת מעשי המבקש, כמו גם ליתר נסיבות עניינו, וגזרו עליו עונש מקל של 4 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח.

8. ויודגש, עונשו המקל של המבקש נקבע בשים לב למצבו הרפואי המורכב, אשר עמד לנגד עיני הערכאות הקודמות. אף שהמבקש טען לפניי כי מצב זה מצדיק הקלה נוספת נוכח הפגיעה המשמעותית שתיגרם לו כתוצאה מהמאסר, לא בוסס כי יש בו כדי למנוע מהמבקש לרצות את עונשו מאחורי סורג ובריח נוכח הכללים הנהוגים בפסיקה (ראו בהרחבה: רע"פ 1076/16 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (11.2.2016)). לכך יש להוסיף, כי בית משפט השלום בחן גם את אפשרות להקל עם המבקש באמצעות שילובו במערך עבודות שירות, אולם זו נמצאה כבלתי-אפשרית נוכח אופי מעשיו ומסוכנתו המינית "הגבוהה". וכידוע, כלל הוא כי אין זכות קנויה לריצוי עונש מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות חלף ריצוי מאחורי סורג ובריח. מדובר בפריביליגיה המותנית, בין היתר, בהתאמת העבריין לעבודות שירות ובמציאת מקום השמה (רע"פ 810/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (31.1.2023)).

עמוד 3

9. אשר לשיקולי שיקום-בית משפט השלום אפשר לגורמי הטיפול לבחון את אפשרות שילובו של המבקש בהליך טיפולי על פני כשנה. נוכח התרשמותם בדבר מסוכנתו המינית "הגבוהה" של המבקש כמו גם כי הוא מתקשה לשתף פעולה או לקחת אחריות על מעשיו -נמצא כי אין בעניינו של המבקש שיקולי המצדיקים הקלה בעונשו. את שקבע בית משפט השלום, שב וחיזק בית המשפט המחוזי - וזאת לאחר בחינה נוספת של צרכי הטיפול של המבקש. אין כל מקום להתערב בקביעות הערכאות אלו.

10. לפני סיום, אציין כי על פי המתואר בגזר הדין, תסקיר נפגעת העבירה שנערך בעניינה של ג' מעלה כי היא מתמודדת, בין היתר, עם תחושות אשם כתוצאה מהמקרה, גם מאחר שלא דיווחה על התרחשותו באופן מידי. ברצוני להדגיש את אומץ ליבה של ג', וכן של הקטינות ד' ו-ה'. כמו גם, לחלקן המשמעותי במיצוי הדין עם המבקש, בכללו ג' ו-ה' אף העידו במסגרת ההליך לפני בית משפט השלום. אני מקווה כי יהיה בסיום ההליך המשפטי בעניינו של המבקש כדי להקל, ולו במעט, על תחושותיה של ג'. כפי שציינתי רק לאחרונה בעניין פלוני:

"דומה כי גם היום נותרו קשיים לא מעטים בפני קורבנות לעבירות דומות, עבירות מין ברף החומרה הנמוך, כביכול, לצורך מיצוי הדין עם מבצעי העבירות. בראי זאת, יש להביע הערכה רבה למתלוננת, אשר פעלה באומץ למיצוי הדין עם המבקש [...] אם לאחר כל זאת ננהג במידת הרחמים כלפי המבקש - נסב פנינו מפגיעתה של המתלוננת ומחומרת המעשים" (רע"פ 551/23 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 8 (30.1.2023)).

11. סוף דבר: הבקשה נדחית. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ' באייר התשפ"ג (11.5.2023).

שׁוֹפֵט